

Dags att börja träna apport

De unga labbarna måste skynda långsamt och repetera grunderna för att bli pålitliga apportörer. Jakt & Jägares Mari Näsén fortsätter att följa de blivande jakthundarna. Mycket träning återstår. Det gäller att ha en plan för unghundens utveckling och kunna be om råd när det behövs.

Mari Näsén

Relationen betyder allt när hund och förare ska arbeta som ett team.

Labbevalparna, som Jakt & Jägare följer, har blivit ett år. Det går inte längre att kalla dem för valpar. Nu är de unghundar som ska eller just har påbörjat sin utbildning till att bli fullfjädrade apportörer.

Men det är långt kvar och mycket träning återstår.

Först vid fyra års ålder kan man räkna med att hunden är helt "färdig". Först då kan de klara av alla upptänkliga situationer som kan uppstå på en fågeljakt.

De allra bästa jakthundstränarna har en plan för hur de ska

forma och utbilda sin hund. Det gäller att ha en plan som de genom år av erfarenhet vet fungerar. Men detaljerna kan behöva justeras lite, beroende på hundens egenskaper. Alla hundar är ju som bekant inte lika.

Kan behöva hjälp

Den som ska träna en retriever första gången, eller andra, kan behöva ta hjälp av instruktörer, träningskamrater och uppfödare för att ta sig framåt i träningen.

Ägarna till Jakt & Jägares unghundar har det bra på det viset. De vet att de alltid kan ringa sin

uppfödare för att få hjälp och råd. Dessutom blir de inbjudna till träffar och läger där Kerstin Andersson och Bengt Gustafsson gör sitt yttersta för att lotsa ekipagen framåt mot målet.

• Hur långt fram i träningen ska man ha kommit nu?

– De behöver ju vid den här åldern inte kunna så mycket, när det kommer till konster om man säger så, svarar Kerstin Andersson.

Men i de bästa av världar, om träningen gått som på räls, kan unghundarna ha kommit ganska långt.

– Det gäller att förare och hund har en bra relation och att hunden lyssnar på sin förare. Unghunden ska vara säker på sin roll som hund och känna sig trygg och säker. Det är det viktigaste, påpekar Kerstin Andersson.

Relationen A och O

Relationen mellan föraren och hunden är A och O när hunden ska arbeta tillsammans med föraren som i ett team. Hunden ska kunna släppa allt annat runt omkring, till exempel dofter och andra hundar, och fokusera på sin matte eller husse.

– Den ska vara så trygg i relationen med föraren att den förmår lyda, förklarar Kerstin.

Rent kunskapsmässigt kan unghundarna vid det här laget gå fot med och utan koppel. De kommer undantagslöst på inkallning. Unghundarna börjar också kunna de olika visselsignalerna, som betyder inkallning, stanna och sök på stället.

Kan lämna av

Vid det här laget kan säkert de flesta också lämna dummies och andra föremål fint till handen.

De flesta hundar kan springa rakt fram och hämta ett föremål.

De här hundarna, som har förstklassigt jaktblod strömmande i sina vener, är knappast något undantag. De har mycket med sig.

Det finns därför ingen anledning att låta labbarna springa och hämta dummies eller fåglar helt planlöst. Speciellt inte om de är heta, eller verkar stressade. Då är det bättre att avvakta och bygga på relationen istället.

– De bör lära sig jaga på egen hand, vara noga att söka av platser ordentligt och lära sig lösa problem. Tids nog ska de vara lydiga och styrbara, kommenterar Kerstin Andersson.

Men den bästa jakthunden har en kombination mellan självständighet och samarbete, anser hon. – Men för det behöver de en jävlar anamma-känsla med inställningen att "jag kan hitta!"

Leta tennisbollar

• Hur lär man in att vara noga och lösa problem?

– Till en början bara genom att de får leta tennisbollar eller små dummies i högt gräs på ett väldigt kort avstånd. Sedan fortsätter man att gömma föremålen bättre och ökar avståndet successivt, svarar Kerstin Andersson.

• Är det någonting man absolut inte ska göra?

– Ha, ha! Ja, det finns mycket. Men det finns perioder i unghundens liv där de helt enkelt inte funkar som de ska. Under de här perioderna tycker jag inte att man ska träna alls, fastslår Kerstin Andersson.

– Det här är något många har svårt för, däribland jag själv. Det är bättre att sluta träna och låta hunden bara vara ett tag istället för att försöka lösa problem. Hunden är vid de här perioderna inte mottaglig för rätt eller fel, tillägger hon.

• Vilken målsättning ska man då ha med sin unghund?

Om unghunden tvekar kan den behöva lite hjälp på träven.

Vid ett års ålder kan unghundarna leverera dummies och andra föremål fint till handen.

Fin relation mellan Joakim och Burton.

– Mål är alltid bra att ha, men inte sådana som är fast i tid. När unghundarna är i den här åldern ska man inte sikta på ett mål som är vid en speciell tidpunkt. Valpträffar, kurser, kennelläger och träning i grupp medför alltid en risk.

– Man jämför sin hund med andras. Det sker många gånger omedvetet och forcerar träningen alltför fort, säger Kerstin Andersson.

Träningen blir en uppvisning i hundens kunskaper och man kan lätt bli besviken på sin hund.

– Det i sin tur gynnar inte relationen och hundens utveckling, konstaterar hon.

Jakt kräver kunskap

Jakt med unghundar är ett annat kapitel.

– Jag råder inte någon till att ta med sig hunden ut på jakt när de bara är ett år gamla, säger Kerstin bestämt.

Släktskapet syns tydligt mellan Burton och Walle.

Man måste vara väldigt säker på vad man gör i så fall, anser hon. – Att låta hunden sitta med i ett gömsle och få hämta en nedskjuten fågel behöver inte vara fel. Men man kan också bli för ivrig och låta hunden jobba och vips

har man skapat ett stort problem. En så ung hund är så påverkbar och alla egenskaper finns inte fullt ut där ännu. Hunden kan därför bli oerhört stressad. Man ska veta väldigt väl vad man gör

Vänd

Ettåringarna är lite valpiga ännu, men det är ju så kul att leta dummies.

Att leta föremål i högt gräs lär hunden att vara noga.

i så fall. Annars kan det bli riktigt tokigt.

• **Är det farligt att göra fel?**

– Nej, inte inom vissa ramar. Det viktiga är att undvika stress och annat spektakel.

– Görs fel så att hundens stress ökar är det inte bra. Men om det hela tiden tydligt visas vad föraren vill att hunden ska göra slipper den bli frustrerad och blir istället lugn och trygg.

Uppmärksamma stress

Det finns varningstecken föraren ska vara uppmärksam på med sin unga retriever.

Stress är en sådan sak.

– Om man har en hund som låter mycket, tuggar på apporterna, inte kan sitta stilla eller koncentrera sig är det stora varningstriangelar, säger Kerstin.

Det är också problem om hunden blir blockerad och föraren inte kan bryta mönstret.

Det här är fenomenen som kan dyka upp när hunden och föraren saknar en bra kontakt. Då tvingas

Nu är artikelseriens valpar unghundar, som ska eller just har påbörjat sin utbildning att bli apportörer.

"Du och jag, du och jag." Kontakten mellan förare och hund är inte att ta miste på.

Alla har fina relationer med sina förare och de har kommit en bra bit på väg i sin utbildning.

Stabila unghundar

Strax före ettårsdagen arrangerades en valpträff då unghundarna bland annat fick prova på att apportera fågel.

– Det här är lugna och stabila unghundar som har framtiden för

sig. Det ser verkligen jättebra ut. Alla verkar dessutom jättenöjda med sina hundar och jag tror att de kommer att gå långt.

"Lite barnsliga"

– De är kanske lite mer barnsliga än vad vi först trodde, men det är inget som kommer att påverka längre fram, sammanfattar Kerstin Andersson.

Nöjda hundägare i valpkullen

"Krut är duktig på att söka"

Krut och Mari Andersson.

• Under sitt första år har Ringlets Gerfalcon – Krut – miljötränat en hel del tillsammans med matten Mari Andersson och Morgan Werneklint.

Krut har tränat avlämning och gjort många sök efter godis och leksaker.

Duktig på att hitta

– Han har blivit duktig på att hitta saker på kluriga ställen. Det räcker med en doftpust i nosen så förföljer han den till mål. Han är också en tuff liten labbe som löser många problem på egen hand, berättar Morgan Werneklint.

Roligt att spåra

Morgan eller Marie går hemifrån med ryggsäcken till skogs.

Någon av dem gör upp en eld och inväntar Krut som går i spårлина med sin förare.

– Detta tycker han är jätteroligt och vid fynd blir han jättelycklig. För ett bra jobb får han ett mörghorn vid elden, förklarar Morgan Werneklint.

"Både Burton och jag har mognat"

• Ringlets Grouse – Burton – och hussen Joakim Bergström har varit flitiga. Under hösten gick de valpkurs tillsammans med kullsyskonen Lingon och Walle.

Under vintern har de varit på en dagskurs med fokus på unga hundar och har nu börjat på apporteringskurs.

Kanske blir det start för Burton också på unghundsderby i juni. – Jag tycker att det märks att de nu börjar bli riktiga hundar. Både Burton och jag har mognat och funnit ett lugn tillsammans när vi tränar. Det känns så bra, berättar Joakim Bergström.

– Vi tränar väldigt mycket fotgående men det blir väl en och annan markering också. Det ser ut som om han kommer bli en utmärkt markör.

Burton är röntgad fri på både höfter och armbågar.

"Walle har blivit cool och stilig"

• Även Ringlets Gadwall – Walle – har varit på kurser och kennelträffar. Han har vuxit upp till en stilig herre som är lugn och cool.

Sett spöken

Walle har, som flera av hans syskon, haft en period där han sett spöken och varit lite bekymrad över olika saker.

Men det börjar rätta till sig.

Joakim och Burton samt Helen och Walle.

Walle och matte Helen Zetterström har en fin relation och tränar mycket fotgående och stadga.

"Jag gillar det jag ser av Fionns valpar"

Birgitta Staflund Wiberg driver tillsammans med sin man Jan Wiberg Meadowlark Gundogs. De äger Ballyaffin Bailey of Rockenhart "Fionn" som är pappa till valparna. – Jag gillar vad jag ser, säger hon.

Hon har träffat fem av nio av unghundarna och känner igen mycket av Fionn i dem.

– De ger ett klokt intryck och har en bra koncentrationsförmåga och de är framför allt inte varvade och stressade. Jag ser en röd tråd i alla Fionns valpar att det är så här, inte bara i den här kullen, förklarar Birgitta Staflund Wiberg.

Rasen Labrador har en hel del hälsoproblem, främst kanske när

det gäller höftleds- och armbågsfel.

Det är svårt att hitta hundar som lämnar större delen friska avkomor.

Bra nedärvare

Men Fionn ser ut att vara en bra nedärvare efter vad som står att läsa i statistiken än så länge.

Det är långt ifrån alla ägare i valpkullen som röntgat sina hundar ännu. Alla röntgade hittills har fria armbågar och endast två höftledsfel. I vår kull är två av nio röntgade. Båda är fria fram och bak.

– Det ser bra ut, hittills, konstaterar Birgitta Staflund Wiberg.

Flera tips

Hon har flera tips och råd inför den kommande fasen med unghundsträning.

• Grundträna hundarna så att

Birgitta Staflund Wiberg tycker att unghundarna ger ett klokt intryck. FOTO: HANNA SVENSSON

de är lugna och i balans. Låt dem gärna vänta på ingenting. Hunden ska vara tyst och lugn.

• Träna fotgående och relation. Mängdträna utan att sätta ihop träningen till ett moment.

• Stoppsignal och söksignal ska "hjärtvättas" in, så att det inte finns någon tvekan om att hunden vet vad det betyder.

• Att hämta apporterna och avancerad dressyr kan vänta.

"Sniper har vaknat till liv"

• Sniper har nu vaknat till liv. Det sammanfattar Matte Ulrika Jonasson om sin unghund Ringlets Goldcrest – Sniper.

Han är fortfarande mycket trevlig och lättsam att jobba med. Vi tränar linjetag, markeringar, stoppsignal och stadga, berättar Snipers matte.

Målet är att gå på några WT i vår och början på sommaren och att starta på jaktprov i höst.

– Om jag törs så vore det kul att starta på unghundsderby för retrievers, men vi får se, tillägger Ulrika Jonasson.

Sniper är röntgad fri både på höfter och armbågar.

Sniper med matte Ulrika Jonasson.

"Oden blir en god markör"

• Familjen Asp i Kungälv har inte tränat så mycket med Ringlets Garrot – Oden. Han har fått socialisera sig i lugn och ro.

– Vi har en labrador sedan tidigare. Oden är mycket mer barnslig än vad vår andra hund var vid den åldern. Jag vill inte forcera fram något. Men Maria har gått en kurs med honom, berättar Anders Asp.

De är nöjda med sin hund, som de tycker verkar vara en god markör.

– Han är väldigt cool också. Istället för att hetsa upp sig när det inte händer något lägger han sig ned till exempel. Det båd gott för framtiden jakter, kommenterar Odens husse.

Familjen Asp med Oden.

"Hedda har mycket arbete i sig"

• Ringlets Garfish – Hedda – har mycket arbete i sig. Matte Carina Persson ger ett gott betyg.

– Hedda har utvecklats från en glad och energisk liten valp till en härlig unghund med mycket arbetsmotor i sig. Av det lilla jag sett hittills verkar absolut de rätta retrieveranlag finnas där. Trots all energi finns en tydlig av- och påknapp, kommenterar Heddas matte.

Carina Persson har tagit det väldigt lugnt med Hedda eftersom hon tycker att tiken ännu är ganska omogen.

– Emellanåt glimmar dock en mer seriös sida fram som det ska bli väldigt roligt att få se mer av. Vi börjar nu så smått att arbeta mer målinriktat men fortfarande med huvudfokus på grundträning, lugn och fokus, förklarar Carina Persson.

Till våren blir det par jaktkurser, där målsättningen är att introducera mer inriktad träning under lugna former, dels en bruksatsning i spår som kommer att sträcka sig under en längre period fram till 2015.

"Lingon börjar bli duktig på att gå fot"

• Så här beskriver Jakt & Jägars Mari Nälssén sin egen hund i kullen, Lingon – Ringlets Goldeneye:

"Lingon är en lugn och stabil tjej med mycket energi. Under hösten har vi tränat på att ha tråkigt. Hon har gått bakom matte i skogen under skogsfågeljaken med familjens finnspets. Hon börjar bli riktigt duktig på fotgående och signaler och jag känner att vi är ett sammansvetsat team. Lingon är kanske lite för envis för sitt eget bästa och hopplöst bortskämd.

Lingon har varit på kråkjakt några gånger.

Lingon har varit på kråkjakt några gånger och skött sig bra. Hon har dessutom fått apportera både tjäder, orre och järpe."